

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Fulufjellet nasjonalpark	07/2018	18.04.2018

Høringsuttalelse til rapport fra ekspertutvalget som vurderer nye oppgaver til fylkeskommunen

Forvalters innstilling

Høringsuttalelse fra Nasjonalparkstyret for Fulufjellet til rapport fra ekspertutvalget for vurdering av nye oppgaver til fylkeskommunen

Vi viser til departementets høringsbrev av 9. februar 2018.

Nasjonalparkstyret for Fulufjellet er skeptiske til å gjøre omfattende strukturendringer uten en god prosess som involverer berørte parter på en god måte. Ekspertutvalget gir sin anbefaling ut ifra et oppdrag om at et visst omfang av oppgaver skal overføres, og ikke ut fra en åpen tilnærming der en ser på hvilke oppgaver som ut ifra en faglig vurdering bør omfordeles. Ekspertutvalget har hatt svært kort tid på rapporten, og involveringa har vært svært mangelfull. Det er foreslått endringer som omhandler nasjonalparkstyret direkte, men styret er likevel ikke med på lista over høringsparter. Dette illustrerer mangelen på forankring og involvering av berørte parter.

Nasjonalparkstyret støtter likevel utvalgets konklusjon om at ordningen med lokale nasjonalpark-/verneområdestyrer med forvaltningsansvar av lokale verneområder bør videreføres. Dagens ordning ble etablert for få år siden, etter en grundig prosess med forsøksordninger og evalueringer – jf. Miljøverndepartementet sin budsjettproposisjon (Prop. 1 S (2009-2010), der det var konkludert med at «*Lokal kunnskap erverva gjennom generasjoner sin bruk av natur vil og kunne bidra til å styrke forvaltninga av verneområdene*». Denne lokalkunnskapen finnes først og fremst i kommunene i og rundt nasjonalparkene. Forvaltningsmodellen har vist seg å ha god lokal forankring, god bruk av lokalkunnskap og bidratt til god dialog med ulike interesser. Videre har modellen gitt en mer helhetlig lokal forvaltning med økt fokus på det enkelte verneområdet.

Nasjonalparkstyret for Fulufjellet

SAKSFRAMLEGG

Ut ifra retningslinjene som ligger til grunn om at «*oppgaver bør legges så nært innbyggerne som mulig*» synes det lite logisk å flytte ledelsen av verneområdestyrene til regionalt nivå, slik det er foreslått i rapporten. Videre er det en logisk brist at fylkeskommunen skal kunne ivareta rollen som forvaltningsmyndighet og samtidig ha en veiledende- og rådgivende rolle overfor verneområdestyret. Dagens ordning med at verneområdestyrene konstituerer seg selv bør beholdes for å sikre sterk lokal forankring i forvaltninga. Fulufjellet nasjonalpark er en relativt liten park i et stort fylke som Hedmark (snart slått sammen med Oppland) hvor fylkeskommunens representant nødvendigvis ikke har spesiell lokal tilknytning til, og kunnskap om nasjonalparken og kommunen.

Nasjonalparkstyret er fornøyd med dagens ordning hvor nasjonalparkforvalter formelt sett er ansatt hos fylkesmannen, dette forutsatt at forvalteren er underlagt styret i alle saker som berører forvaltningen av verneområdet. Nasjonalparkstyret har gode erfaringer med at fylkesmannen ikke overprøver den lokale forvaltningen og det politiske skjønn, men heller kommer med råd og veiledning når nasjonalparkstyret etterspør dette. Videre unngår man, gjennom dagens modell, at verneområdestyrene både innehar rollen som leder av styret og arbeidsgiveransvaret for verneområdeforvalter. Det er derfor svært uheldig at den foreslåtte modellen legger opp til at fylkeskommunene både får rollen som leder av styret og arbeidsgiveransvaret for forvalter.

Fylkesmannen har i dag klagerett på alle styrets vedtak, i rapporten fra ekspertutvalget berøres ikke dette. Hvis fylkesmannen fortsatt skal ha en overordnet klagerett på nasjonalparkstyrets vedtak tilsier dette at fylkesmannen fortsatt må ha fagkompetansen på verneområdeforvaltningen. Ut fra dette ser nasjonalparkstyret utfordringer med at både fylkesmannen og fylkeskommunen skal ha en spesiell rolle ift. nasjonalparkforvalter og nasjonalparkstyret. Nasjonalparkstyret mener dette kan gi økte kostnader og mer uoversiktlig forvaltningsmodell.

Uansett hvilke organ som blir ansvarlig for nasjonalparkforvalteren er det viktig for nasjonalparkstyret at ressursen ikke benyttes til andre formål enn forvaltningen av verneområdet. Dette ihht. vedtektene og styrets føringer. Det må ikke legges opp til en praksis at avsatte ressurser brukes til andre formål uten at dette er avtalt med styrts leder.

Videre er det viktig at nasjonalparkforvalteren sikres gode fagnettverk innen naturkunnskap, og et samordna system for administrativ og teknisk bistand for å kunne utføre arbeidsoppgavene for styret på en faglig forsvarlig og kostnadseffektiv måte.

Nasjonalparkstyret har utover dette ingen ytterligere kommentarer til de andre forhold som er berørt i rapporten.

Vedlegg til sak

- Høringsbrev av 09.02.2018 fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet.
- Rapport fra ekspertutvalg av februar 2018 – Regionreformen. Desentralisering av oppgaver fra staten til fylkeskommunene:

Saksopplysninger og vurdering

Ved Stortinget behandlet av regionreformen ble regjeringen bedt om å sette ned et ekspertutvalg som skulle foreslå ytterligere oppgaver til fylkeskommunene. Regjeringen satte ned ekspertutvalget i juni 2017, etter at Stortinget hadde vedtatt en fylkesinndeling med 11 fylkeskommuner.

Utvalgets mandat var å vurdere oppgaver hos staten som kunne overføres til fylkeskommunalt nivå. Forslagene skulle kunne styrke fylkeskommunenes samfunnsutviklerrolle, gi en mer brukervennlig forvaltning, en bedre offentlig ressursbruk, og bedre tjenester for innbyggere og næringsliv. Utvalget leverte sin rapport 1. februar 2018.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet ønsker at berørte og interessenter skal få anledning til å vurdere helheten i utvalgets forslag, før regjeringen tar stilling til forslagene. Kommunal- og moderniseringsdepartementet har derfor sendt rapporten fra ekspertutvalget på høring med høringsfrist 9. mai 2018.

Nasjonalparkstyret ble orientert om rapporten på styremøte 04.04.2018, da forslagene som berørte verneområdeforvaltningen generelt og nasjonalparkstyre spesielt. Ut fra denne orienteringen ble nasjonalparkforvalter bedt om å fremlegge en høringssak til elektronisk behandling så raskt som mulig. Høringsuttalelsen tar blant annet utgangspunkt i synspunkter som kom frem fra styret under i styremøtet 04.04.2018.